

ថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៩

សូមគោរពជូន

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

កម្មវត្ថុ : សំណើសុំជួបជាមួយសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ស្តីពីការព្រួយបារម្ភចំពោះទំនប់ដែលបានស្នើសាងសង់លើតូទន្លេមេគង្គ និងប្រគល់ជូនភ្នាក់ងារដែលបានចុះហត្ថលេខា ចំនួន ២៣.១១០ ។

តាងនាមឱ្យសម្ព័ន្ធការពារទន្លេមេគង្គ និងហត្ថលេខីក្នុងយុទ្ធនាការប័ណ្ណប្រៃសណីយ៍របស់យើងខ្ញុំ សូមដាក់ជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីមួយបានចុះហត្ថលេខាចំនួន ២៣.១១០ ដែលសូមគោរពស្នើសុំជំនួយរបស់សម្តេចក្នុងការការពារទន្លេមេគង្គក្រោមឱ្យបានចាក់ផុតពីទំនប់វារីអគ្គិសនីដែលត្រូវបានស្នើឡើងលើតូទន្លេនេះ ។

ភ្នាក់ងារនេះត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយប្រជាជនចំនួន ១៥.២៨២ នាក់ នៅក្នុងតំបន់មេគង្គ រួមមានប្រជាជនចំនួន ៣៥២ នាក់ពីប្រទេសចិន, ៣០ នាក់ពីមីយ៉ាន់ម៉ា, ៦១៦ នាក់ពីឡាវ, ៧.៧៩៧ នាក់ពីប្រទេសថៃ, ២.៦៨២ នាក់ពីកម្ពុជា និង៣.៨០៥ នាក់ពីវៀតណាម ។ ហត្ថលេខីជាច្រើនក្នុងចំណោមហត្ថលេខីទាំងនេះរស់នៅតាមដងទន្លេមេគង្គ ។ ហត្ថលេខាផ្សេងទៀតចំនួន ៧.៨២៨ បានមកពីប្រជាជនពីប្រទេសចំនួន ៥០ នៅជុំវិញពិភពលោក ។

យើងខ្ញុំសូមផ្ញើជូនភ្ជាប់ជាមួយលិខិតនេះនូវឌីវីឌី (DVD) មួយដែលមានឯកសារស្តែងនៃប័ណ្ណប្រៃសណីយ៍ និង ហត្ថលេខាភ្នាក់ងារដែលមាននៅលើគេហទំព័រ រួមជាមួយនិងឯកសារគាំទ្រផ្សេងទៀត ។

ក្នុងចំណោមទំនប់ដែលបានស្នើឡើងទាំង ១១ សម្រាប់ទន្លេមេគង្គ ទំនប់ចំនួនប្រាំពីរគឺស្ថិតនៅក្នុងសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យឡាវ ទំនប់ពីរត្រូវបានគ្រោងសាងសង់នៅលើព្រំដែនថៃ-ឡាវ និងពីរស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ អគ្គិសនីចេញពីទំនប់ទាំងនេះ ភាគច្រើននឹងផ្គត់ផ្គង់ជូនប្រទេសថៃ និងមួយចំនួនតូច ជូនប្រទេសវៀតណាម ។

ទន្លេមេគង្គ គឺជាជម្រកនៃជលផលទឹកសាបច្រើនបំផុតនៃពិភពលោក ។ ជលផលពាណិជ្ជកម្មបច្ចុប្បន្ននេះមានតម្លៃរហូតដល់ ៣ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិករៀងរាល់ឆ្នាំ និង រួមចំណែកដល់ការទ្រទ្រង់ជីវភាពរបស់គ្រួសារជាច្រើននៃគ្រួសារក្របំផុតនៃតំបន់នេះ ។ ជលផលនៃទន្លេនេះ ផ្តល់នូវប្រូតេអ៊ីនបួនភាគប្រាំនៃប្រូតេអ៊ីនសត្វដែលគេបរិភោគនៅកម្ពុជា និង នៅប្រទេសឡាវ រួមចំណែកជាមធ្យម ៤០ ភាគរយ និងនៅតាមខេត្តមួយចំនួនរហូតដល់ ៩០ ភាគរយនៃប្រូតេអ៊ីនសត្វដែលគេបរិភោគ ។

ដោយសារសង់ទំនប់លើទន្លេនេះ ផ្លូវធ្វើដំណើរបំបាត់ទឹករបស់មច្ឆាជាតិសំខាន់ៗ និងត្រូវបានរាំងខ្ទប់ ។ អ្នកឯកទេសកំពូលផ្នែកជលផលពិភពលោកមួយក្រុម បាននិយាយថាពុំមានបច្ចេកវិទ្យាអ្វីនាពេលបច្ចុប្បន្នដែលអាចសម្រាលផលប៉ះពាល់ដែលទំនប់ទាំងនេះនឹងបណ្តាលឱ្យកើតឡើងចំពោះជលផលឡើយ ។ ទំនប់ទាំងនេះគម្រាមកំហែងជាមួយនឹងផលប៉ះពាល់សង្គមនិងបរិស្ថានដ៏ធ្ងន់ធ្ងរ និងអាចធ្វើឱ្យខូចខាតដល់សន្តិសុខស្បៀង សេដ្ឋកិច្ច និងកិច្ចប្រឹងប្រែងបច្ចុប្បន្នក្នុងតំបន់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ ។

ការប្រែប្រួលផ្នែកជលវិទ្យានិងអេកូឡូស៊ី ដែលបណ្តាលមកពីទំនប់លើទន្លេមេគង្គ នឹងបណ្តាលឱ្យមានការធ្លាក់ចុះនៃពូជមច្ឆាដែលជានិមិត្តរូបដ៏អស្ចារ្យនៃទន្លេមេគង្គ រួមមានត្រីគល់រាំង និងត្រីផ្សោត ។ ទំនប់ទាំងនេះនឹងរាំងខ្ទប់ដីល្បប់ដែលទន្លេនេះហូរនាំមក ដែលបច្ចុប្បន្ននេះ ផ្តល់ជីវជាតិដល់ដីនៃដែនដីសណ្តរ និងដែលបំពេញដីដែលបាត់បង់ដោយសារការហូរច្រោះដីនៅតាមតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រនៅប្រទេសវៀតណាម ដែលជាហេតុគម្រាមកំហែងដល់ "ជម្រកស្រូវ" របស់វៀតណាម ដែលជាទឹកនៃដីដែលគេដាំ ៦០ ភាគរយនៃដំណាំស្រូវ និង ៨០ ភាគរយនៃដំណាំផ្លែឈើរបស់ប្រទេស ។

ចំពោះមុខការប្រែប្រួលទាំងអស់នេះ ទំនប់លើទន្លេមេគង្គទំនងជានឹងបង្កើតអធិការណ៍ធ្ងន់ធ្ងរឆ្លងកាត់ព្រំដែនរវាងអ្នកគាំទ្រទំនប់ និង ប្រជាជននៃតំបន់នេះដែលពឹងអាស្រ័យលើទន្លេនេះជាប្រភពមួយនៃជីវភាព និង នៅក្នុងចំណោមប្រជាជនមូលដ្ឋានដែលនឹងដណ្តើមគ្នាប្រើធនធានកាន់តែខ្សត់នៃទន្លេនេះ ។

សម្ព័ន្ធការពារទន្លេមេគង្គ គឺជាបណ្តាញមួយនៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក្រុមហសហគមន៍អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ អ្នកកាសែត សិល្បករ អ្នកច្បាប់ អ្នកនេសាទ កសិករ ប្រជាជនសាមញ្ញក្នុងចំណោមប្រទេសតំបន់មេគង្គ និង អន្តរជាតិ ។

នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩ តំណាងមកពីសម្ព័ន្ធការពារទន្លេមេគង្គបានមានកិត្តិយសដោយបានមានឱកាសជួបជាមួយឯកឧត្តម អភិស៊ីត វេចាជីវ៉ា (Abhisit Vejjajiva) នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ

ប្រទេសថៃ ។ យើងខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយដោយបានដឹងអំពីការទទួលស្គាល់របស់ឯកឧត្តម អាភិស៊ីត វេជ្ជាជីវា (Abhisit Vejjajiva) ដែលថាទន្លេមេគង្គគឺជាទន្លេឆ្លងកាត់ព្រំដែនដ៏សំខាន់មួយ ដែលតម្រូវឱ្យមាន កិច្ចសហប្រតិបត្តិការឆ្លងព្រំដែន និង តួនាទីដ៏សំខាន់ ដែលវេទិកាតំបន់នានា ដូចជាគណៈកម្មការទន្លេមេគង្គ កម្មវិធីមហាអនុតំបន់មេគង្គ និងអាស៊ានជាដើម គប្បីបំពេញក្នុងការជួយសម្រួលការពិភាក្សាក្នុងលក្ខណៈ ស្ថាបនាអំពីបញ្ហាដ៏សំខាន់ដែលជាការប្រឈមទាំងនេះ ។

ដើម្បីការពារភោគទ្រព្យធម្មជាតិរបស់ទន្លេមេគង្គ ធានាឱ្យបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយ ចីរភាព ការពារសន្តិសុខស្បៀង និងជម្រុញសន្តិភាពនិងវិបុលភាពតំបន់ យើងខ្ញុំជឿថាមានវិធីដែលអាច អនុវត្តបានប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងមានតម្លៃថោក ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការថាមពលនៃតំបន់មេគង្គ តាមរយៈការកែលម្អប្រសិទ្ធភាពថាមពល និងការដាក់ពង្រាយនវានុវត្តន៍នាពេលថ្មីៗនៅក្នុងបច្ចេកវិទ្យា ថាមពលបែបវិមជ្ឈការនិងកកើតឡើងវិញ ។ កំណែទម្រង់គោលនយោបាយជាតិ ក៏អាចជួយជម្រុញនិង លើកទឹកចិត្តផងដែរដល់ការវិនិយោគលើលើបច្ចេកវិទ្យាថាមពលថ្មីទាំងនេះ ។

យើងខ្ញុំជឿជាក់ថា រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសក្នុងតំបន់មេគង្គអាចនឹងគប្បីឈានមុខគេក្នុងការបង្ហាញជូន ពិភពលោកថាកំណើនសេដ្ឋកិច្ច សុខដុមរមនាខាងសង្គម និងចីរភាពបរិស្ថាន អាចនៅរួមជាមួយគ្នាបាន ក្នុងតុល្យភាព ដែលជាហេតុក្នុងការកាត់បន្ថយហានិភ័យអនាគតខាងសេដ្ឋកិច្ច ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង បរិស្ថាន ។

យើងខ្ញុំសូមអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនចំពោះ សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីសម្រាប់ការចំណាយ ពេលវេលានិងការយកចិត្តទុកដាក់របស់សម្តេច ។ ដោយសារ សម្តេចជាមេដឹកនាំដ៏សំខាន់និងមានឥទ្ធិពល មួយរូបនៅក្នុងតំបន់មេគង្គ យើងខ្ញុំនឹងមានកិត្តិយសក្រៃលែង ប្រសិនបើសម្តេចមេត្តាផ្តល់ជូនយើងខ្ញុំនូវឱកាស ដើម្បីជួបពិភាក្សាជាមួយសម្តេចអំពីការព្រួយបារម្ភរបស់យើងខ្ញុំអំពីផែនការទំនប់លើទន្លេមេគង្គ និង សារៈសំខាន់នៃការមានទន្លេមេគង្គមាំទាំស្តុនិងហូរដោយសេរីមួយ ។

សូមសម្តេចមេត្តាទទួលនូវការរីកចម្រើនខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ ។

ដោយសេចក្តីគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅ

The NGO Forum on Cambodia (NGOF), Cambodia
Sesan-Srepok-Sekong Rivers Protection Network (3SPN), Cambodia
Conservation and Development on Cambodia (CDCam), Cambodia
Towards Ecological Recovery and Regional Alliance (TERRA), Thailand
Thai People's Network for Mekong, Thailand

Living Rivers Siam (SEARIN), Thailand
 Palang Thai, Thailand
 Salween Watch Coalition, Thailand
 Focus on the Global South, Thailand
 Center for Water Resources Conservation and Development (WARECOD), Vietnam
 People and Nature Reconciliation (PanNature), Vietnam
 Burma Rivers Network, Burma
 China Development Brief, China
 Manna Gum, Australia
 Mekong Monitor Tasmania, Australia
 Probe International, Canada
 Mekong Watch, Japan
 Both ENDS, The Netherlands
 Association for International Water Studies (FIVAS), Norway
 The Corner House, UK
 World Rainforest Movement (WRM), Uruguay
 EarthRights International, USA
 International Rivers, USA
 The Mangrove Action Project (MAP), USA
 Bank Information Center (BIC), USA

គោរពចម្លងជូន:

- ឯកឧត្តម បូសូន ប៊ូផាវ៉ាន់ (Bouasone Bouphavanh) នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
ប្រជាធិបតេយ្យឡាវ
- ឯកឧត្តម ង្វៀន តឹង យុង (Nguyễn Tấn Dũng)
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម
- ឯកឧត្តម អាភិស៊ីត វេចាជីវ៉ា (Abhisit Vejjajiva) នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ